

FIL-PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVILI

**IMHALLEF
ONOR. GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D.**

Seduta ta' nhar l-Erbgha, 10 ta' Ottubru, 2001.

Kawza Numru: 2

Citaz. Nru. 316/98GV

Doc 145-01

Norman Hamilton f'ismu proprio u kif ukoll ghan-nom tas-socjeta' kummercjali Hamilton Travel Co. Ltd.

Vs

Michael Falzon (Perit) f'ismu personali qua Editur tal-gazzetta "The People"

Il-Qorti,

PRELIMINARI

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz taghha gie premess illi l-konvenut permezz tal-Gazzetta "The People" tal-11 ta' Frar 1998 *qua* Editur ta' l-istess gazzetta ippermetta li jigi stampat fl-ewwel faccata ta' l-istess, ir-rapport intitolat "*Not A Question of Chiaro Scuro*";

Premess illi f'dan ir-rapport (ara dokumnt NH1) gie stampat is-segweni kliem: "*The People can also reveal that, through an interesting coincidence, Chiara's*

father, Maurice Siracusa is a tour leader for Hamilton Tours, owned by Norman Hamilton, the Chairman of the organizing committee of the Song for Europe festival. Chiara will however be representing Malta - not Hamilton Tours - at the Eurovision song festival”;

Premess illi f'dan l-istampat gew attribwiti lill-attur fatti determinanti malafamanti bl-iskop uniku li jesponu lilu u lis-socjeta' li jirrappresenta ghar-redikolu jew ghad-disprezz tal-pubbliku u li jigi offiz l-unur u l-fama tieghu u tas-socjeta' minnu rapprezentata u dan bi ksur ta' dak li tiddisponi l-Ligi Dwar l-Istampa (Kap 248);

Premess li skond l-istess ligi u precizament a tenur ta' l-artikolu 28 ta' l-istess, l-atturi ghandhom d-dritt li jagixxu permezz tac-citazzjoni odjerna biex jitolbu d-danni skond il-Ligi ta' l-Istampa;

Ghaldaqstant l-attur talab lil din il-Qorti ghar-ragunijiet fuq imsemmija :

1. tiddikjara li l-kitba stampata giet ippublikata unikament biex l-attur Norman Hamilton u s-socjeta' minnu rapprezentata jigu ngurjati u malafamati u di piu' jigu esposti ghar-redikolu jew disprezz tal-pubbliku u li jigi offiz l-unur u l-fama taghhom kif fuq spjegat; u
2. sussegwentement ai termini ta' l-artikolu 28 tal-Ligi ta' l-Istampa (Kap 248) jigi kkundannat ihallas lil kull wiehed mill-atturi somma li tigi determinata minn din il-Qorti;

Bl-ispejjez kontra l-konvenut.

Rat id-dikjarazzjoni tal-attur a fol. 3 tal-process;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut a fol. 10 tal-process fejn eccepixxa:

1. Illi mkien, fl-istampat ezibit mill-attur, ma hemrn xi haga li tista' titqies bhala malafamanti fil-konfront ta' l-attur.
2. lill ghaldaqstant jirrispingi t-talba ghad-danni avvanzata mill-attur bhala nfondata.

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Semghet lill Avukati difensuri jittrattaw;

TALBA

L-attur qed jitlob li l-kitba stampata fil-Gazzetta The People tal-11 ta' Frar, 1998 fl-ewwel faccata bir-rapport "*Not a Question of Chiaro Scuro*" giet pubblikata unikament biex l-attur u s-socjeta' minnu rappresentata jigu ngurjati u malafamati u *di piu'* jigu esposti ghar-redikolu jew disprezz tal-pubbliku u li jigi offiz l-unur u l-fama taghhom; u l-konvenut jigi kkundannat ihallas lill kull wiehed mill-atturi somma determinata bhala danni ghall malafama bl-applikazzjoni ta' l-art. 28 tal-Kap 248.

ECCEZZJONIJIET

Il-konvenut eccepixxa: illi mkien fl-istampat ezibit mill-attur ma hemm xi haga li tista' titqies bhala malafamanti fil-konfront ta' l-attur.

KONSIDERAZZJONIJIET

L-attur qed joggezzjona ghall-artikolu billi qed jissottometti li min kiteb l-artikolu kitbu b'mod sarkastiku u malinn u abbina l-fatt li missier Chiara glieli hadem ghall kumpanija tieghu mar-rebha tal-kompetizzjoni nazzjonali tal-kanzunetta ghall-Ewropa. Skond l-attur dan kien evidenti mill-mod kif giet ippostulata l-implikazzjoni deskritta bhala koincidenza u *di piu'* bil-prominenza li nghatat fl-ewwel pagna tal-gazzetta. Il-kittieb ipprova jimplika xi xorta ta' favoritizmu favur Chiara u kien ovvju li dina nkitbet biex tqanqal suspett. Anke fit-titolu uzat Chiaro Scuro hemm implikat li fil-process kien hemm xi haga oskura jigifieri l-awtur ipprova jitfa' dell ikrah fuqu. L-attur cahad li hu pprova b'xi mod jindahal jew jinfluwenza lill-gurija. Fil-fatt Chiara wara kienet gabet rizultat tajjeb u kwazi rebhet il-European Song Festival.

Minn naha l-ohra l-konvenut qed jissottometti li hu fatt li missier Chiara kien *tour leader* ma Hamilton Tours. Il-fatti fl-artikolu huma kollha vera u l-kummenti huma liberi u l-kummenti li ghamel kienu *tongue in cheek*. Bit-titolu Chiaro Scuro ried ighid li xi hadd li jkun *relatively unknown* johrog fli-*spotlight* ghalhekk johrog mill-iskur ghac-car. B'kumbinazzjoni kien jisimha Chiara u kien hemm *play with words*. Hu ma kellu ebda intenzjoni li jimputa xi kunflitt ta' interess da parti ta' l-attur u lanqas ma ried jaghti xi imbekkata. Hu ma kellu ebda intenzjoni li jimmalafama lill-attur. Il-kitba kienet *gossip* interessanti u ma ried jimputat ebda *innuendo*.

Tikkunsidra

F'materja ta' libell mhux dak li seta' talvolta kellu f'rasu min kiteb l-artikolu li jghodd, imma dak li fil-fatt kiteb, ghax dak jaqra l-qarrej (vol 27 p 4 p 1206 A.K. Mintoff vs Hedley 28/11/1953).

The question is not what the defendant intended, but what reasonable men, knowing the circumstances in which the words were published, would understand to be the meaning.

Fl-artikolu hemm kontraposizzjoni rizaltata bejn zewg fatturi: wiehed li Chiara, li kienet *an unknown quantity* rebhet is-Song for Europe Contest u l-iehor li missier Chiara huwa *tour leader* ma Hamilton Tours, li hi *owned* minn Norman Hamilton, Chairman tal-organising committee tas-Song for Europe Contest.

Meta wiehed jipprocedi biex jirrispondi ghad-domanda solita f'kazijiet ta' libell, *cioe'*, *How where the words understood by those to whom they were originally published? What meaning did the whole passage convey to an unbiased mind?* (Odgers fol. 93), ir-risposta oovja ghandha tkun li l-qarrej ordinarju jkun fehem li Chiara rebhet *is-song contest* ghax missierha kien *tour leader* ma' Hamilton Tours, u Norman Hamilton kien fil-kumitat organizzattiv.

L-artikolu mhux qed jirrisalta sempliciment il-fatt li Chiara ma kienitx maghrufa u f'daqqa harget mill-iskur ghad-dawl (chiaro), kif qed isostni l-konvenut, kieku ma kienux ser ippoguha b'tant prominenza fl-ewwel pagna. Imma kien hemm aktar minn hekk fl-artikolu. Kien hemm car u tond insinwazzjoni li hi rebhet il-festival ghax missierha kien *tour leader* ma' Hamilton Tours li tappartjeni lill Norman Hamilton li kien Chairman tal-*organising committee of the Song for Europe Festival*. Kieku l-intenzjoni tal-konvenut kienet biss biex juri li Chiara

kienet *an unknown quantity* ma kienx hemm bzonn li jdahhal il-konessjoni u koincidenza interessanti ta' Maurice Siracusa ma' Norman Hamiton.

Il-konvenut issottometta li l-artikolu nkiteb b'*tongue in cheek* cioe' *a remark made as a joke and is not serious or sincere*. Fil-kaz in ezami kien hemm aktar minn *joke*. Kif ighid l-awtur Gatley:

'The principle is clear, that a person shall not be allowed to murder another's reputation in jest. But if words be so spoken that it is obvious to every bystander that only a jest is meant, no injury is done, and consequently no action would lie. The whole question is, whether the jocularly was in the mind of the defendant alone or was shared by the bystanders' Gatley on Libel and Slander - page 138.

Issa l-Qorti diga indikat aktar il-fuq x'jifhem qarrej ordinarju meta jaqra l-artikolu nkrminat.

Proprijament l-eccezzjoni tal-konvenut hi fis-sens li illi mkien fl-istampat ezibit mill-attur ma hemm xi haga li tista' titqies bhala malafamanti fil-konfront ta' l-attur. Izda fil-fatt dan mhux hekk, kif gja rajna ghax fl-artikolu hemm implikat li fil-process tal-ghazla, li fiha qed jghidu li kien involut l-attur, kien hemm xi haga oskura, cioe' li mhiex sewwa.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi l-Qorti tiddecidi billi tilqa' t-talbiet attrici u tikkundanna lill-konvenut ihallas lill atturi is-somma ta' seba' mitt lira Maltin (Lm700) bhala danni ghal malafama bl-applikazzjoni ta' l-art. 28 tal-Kap 248.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut.

ONOR. IMHALLEF GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D.

**Frankie Mercieca
Deputat Registratur.**